
ОЦЕНКА
НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
ОТ ДЕЙНОСТТА
НА ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО
СТОПАНСТВО СУВОРОВО“

гр. Суворово,

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	4
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	6
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	7
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	9
2 РЕЗУЛТАТИ.....	10
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	10
2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	15
2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	16
2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	18
2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	23
2.5.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	23
2.5.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци	23
2.5.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за	
огрев.....	24
2.5.4 Възпроизводство на горите.....	24
2.5.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси.....	24
2.5.6 Лов и опазване на дивеча.....	26
2.5.7 Опазване на горите.....	28
2.5.8 Превенция и борба с горските пожари.....	28
2.5.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС ..	29
2.5.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното	
разнообразие в тях.....	30

2.5.11	Опазване на водите	31
2.5.12	Осигуряване на поминък	32
2.5.13	Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	33
2.6	ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.	34
2.7	КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.....	34
2.8	МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ.....	35
3	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	43
3.1	Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни	43
3.2	Актуализация на социалната оценка	43

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловно-рибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
СИДП	Североизточно държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра

н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Суворово“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Суворово“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

В началото на 2015 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Суворово“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите Сертификата.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на Сертификата и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДГС „Суворово“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициатирано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДГС „Суворово“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;

- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи с ръководството на ДГС „Суворово“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на Сертификата*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Суворово“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;

- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 06-07 2018 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Суворово.“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Суворово.“ Общински планове за развитие на общините Вълчи дол, Суворово и Девня за периода 2014-2020 г., Стандартът на националния сертификат включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, Национален стандарт за България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ДГС „Суворово.“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в следствие бяха проведени и срещи със служители на ДГС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

2. РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС „Суворово.“ стопанисва горите и земите от държавния горски фонд в общините Вълчи дол, Суворово и Девня от област Варна. В състава на поделението влизат 31 землища.

Община Суворово е разположена върху площ от 215,877 кв. км. Граничи с общините Ветрино, Вълчи дол, Аксаково и Девня. Общината е съставена от 9 селища от които седем са с население под 500 души. Населението на общината е 7225 жители, според последното преброяване през 2011г. По-големите население места са общинския център – гр. Суворово с население от 4571 жители и с. Чернево с население от 1315 души. Община Суворово заема югозападната част на

Добруджанското плато. Средната надморска височина е 281 м, което е благоприятно условие за развитието на селищната мрежа и на селското стопанство. Почвената характеристика на общината също е благоприятна за развитието на селскостопански култури като пшеница и ечемик. Значителен дял заемат и плитките каменисти скални почви, разположени южно от с. Чернево и с. Просечен и североизточно от гр. Суворово, които в голямата си част се използват за добиване на камък, чакъл и други фракции. Установени са известни запаси от варовици, подходящи за пътно строителство. В района на находището са разработени и функционират кариери за трошен камък край гр. Суворово и с. Чернево. На територията на община Суворово преобладават широколистни гори – цер, акация, габър. Защитените територии са представени от находището на Урумово лале. Транспортната система на община Суворово е сравнително добре развита, за което благоприятства релефът, близостта до голям икономически, административен и образователен център. Всички населени места в общината са свързани с областния град Варна и съседните общински центрове чрез третокласна пътна мрежа с обща дължина 36 км. и общинска пътна мрежа с дължина от 44,34 км. Община Суворово се намира в близост до главен път Е 70 Варна – София който има важно значение за повишаване на транспортната достъпност на общината и възможностите за икономическо развитие, чрез привличане на нов бизнес и стимулиране на стопанската активност на предприемачите. През територията на община Суворово преминава железопътна линия Разделна-Кардам, която осигурява регулярни връзки с централните Добрич, Шумен, Варна, Девня. На територията на община Суворово няма замърсители на атмосферата и не са регистрирани емисии на вредни вещества. В системата на организираното сметосъбиране са обхванати град Суворово и с. Чернево. Съществуващите сметища са малки и с недостатъчен капацитет, което прави трудно и скъпо спазването на технологията за екологосъобразно депониране. Това води до разнасяне на отпадъци извън сметищата, което крие рискове за здравето на местното население и води до замърсяване на околната среда. През 2004г. „Еолика България“ ЕАД започна изграждането на „ВЕП Суворово“ в землището на гр. Суворово. Ветроенергиен парк Суворово ще предоставя електричество на приблизително 7000 домакинства или град от 30 000 жители. Той ще спести изгарянето на 266 000 тона черни въглища и ще предотврати замърсяване от приблизително 56 000 тона въглероден двуокис всяка година.

Община Девня е с територия 121 кв. км. Общината е съставена от три населени места –град Девня (общински център), село Кипра и село Падина. Град Девня се намира в малка долина, заградена от всички страни с ниски варовикови хълмове. Сравнително по-честите засушавания особено през лятото и есента със слаби ветрове създават условия за приземна инверсия и увеличаване на концентрацията на замърсяването на атмосферата. Естествени водоеми в

Девненската община са част от Белославско езеро, р. Девненска и р. Провадийска. В северните части на Девненската низина се намират известните Девненски извори, които са каптирани и се използват за водоснабдяване. Земеделските територии заемат общо 62 739 дка, а горските територии - 28068 дка. Относно горския фонд, следва да се отбележи, че около една трета от горските площи се намират около обработваеми земи или в близост до промишлени обекти. Горите в защитени територии представляват около 1% от общата площ на горите в Община Девня и се състоят главно от Бановска група. В извънселищните територии значителни площи са заети от иглолистни видове. Животинският свят на сушата се характеризира с ниско видово разнообразие на гръбначната фауна в зоните с обработваеми площи. В урбанизираните зони и прилежащите им промишлени терени и обекти на техническата инфраструктура преобладават синантропни и толерантни към човешкото присъствие видове. Населените места и другите урбанизирани територии заемат 17055 дка площ. Водните течения и водни площи са 3420 дка и имат относителен дял 15% (по-висок от средното равнище за страната -около 2%). Териториите за добив на полезни изкопаеми и площите за транспорт и инфраструктура заемат част от територията на община Девня. Съотношението на урбанизираната към цялата територия е високо в сравнение с околните общини, с изключение на Белослав, която е с двойно по-малка територия. На територията на община Девня са обособени две депа за промишлени отпадъци: депа за фосфогипс и пиритни угарки на “Агрополихим” АД -“Сая дере”; шламоотвал Падина, собственост на “Солвей Соди” АД. Част от земеделските земи на територията на община Девня са екологично замърсени от развиваната промишлена дейност. Обработваемата земя на територията на община Девня е 4626.78 ха. На територията на община Девня са разпространени само нерудни полезни изкопаеми: мергели, варовици и торф. Мергели (от хортивския хоризонт) се разкриват и са разработени в кариерите “Белите могили”, “Лозенско дере”, “Синур Алча”. За използване от циментовата промишленост са разработени кариери за варовик –те изграждат височините “Голям кайряк” и “Малък кайряк”. Инертни материали за строителството (пясък и чакъл) има в находища Синивир, Марциана.

Община Вълчи дол е с общата площ 472,52 кв. км., което е около 12,35 % от територията на област Варна. Населените места в Общината включва град Вълчи дол и селата Бояна, Брестак, Генерал Колево, Добротич, Есеница, Изворник, Искър, Калоян, Караманите, Кракра, Михалич, Оборище, Стефан Караджа, Страхил, Червенци, Щипско, Войводино, Генерал Киселово, Звънец, Радан войвода, Метличина, Караманите, Оборище. Развитие на селищната мрежа в общината е довело до съсредоточаване на основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в гр. Вълчи дол. Останалите селища са относително изолирани, с предимно възрастни хора, които се занимават със земеделие в лични стопанства. Почти всички хора, живеещи на село,

са постоянно пребиваващи там. През лятото все повече хора, живеещи постоянно в по-големите градове, пребивават в селата. Тези населени места са подходящи за екологично земеделие и екологични производства, тъй като землищата им са съхранени, имат възможности и в областта на някои форми на туризма. Всички селища разполагат с изградена инфраструктура по отношение на електроснабдяване, водоснабдяване, съобщителни връзки и транспортен достъп. Общината е слабо урбанизирана – 32 % от населението живее в града и 68 % в селата. Икономическият потенциал на градското население по принцип е по-висок от този при селското население. По данни на НСИ към 2011 г., населението на Община Вълчи дол наброява 10 052 жители с тенденция на бавно намаляване (главно в резултат от миграцията към по-големите градове в търсене на работа и отрицателния естествен прираст). Относителният дял на жените в населението е по-голям от този на мъжете, като тази тенденция се запазва в градовете и селата през последните години. Безработицата в община Вълчи дол през периода 2009 – 2013 г. бележи трайна тенденция на увеличение. Регистрираните безработни средно през годината от 2 211 през 2009 г. достигат до 2 771 през 2013 г. И средногодишното равнище на безработица се покачва от 7,1 % (2009 г.) на 10,3 % (2013 г.), като всяка година отбелязва ръст. Около 92% от територията на община Вълчи дол се състои от земеделски и горски площи. Най-голям е относителният дял на земеделската земя – 380 166 дка или 80,5%. Обработваемата земеделска земя по официални статистически данни е 344 042 дка или около 90,5% от земеделските територии. Територията заета от гори е 54 716 дка или относителен дял 11,6 %. Водните течения и водни площи заемат 0,8% от общината. Населените места и другите урбанизирани територии са само 6,0% от общата площ на Вълчи дол (28 266 дка). Най-малък относителен дял съответно по 0,6% имат териториите за добив на полезни изкопаеми и за транспорт и инфраструктура. Най-разпространени са черноземните почви с техните разновидности – карбонатни и излужени, отличаващи се с голямо почвено плодородие. На територията на Общината не са открити полезни изкопаеми, с изключение на глина и кариерни материали. Запазилите се единични дървета и групи от дървета говорят за предишно разпространение на обширни горски масиви. Унищожени са гори от вековни дъбове, габъри, брястове, лески и др. Сега преобладава културна и селскостопанска растителност. По произход горите са издънкови, семенни и смесени. Представени са дървесните видове: дъб, цер, акация, габър, черен бор, липа, ясен и орех. Защитените растения в района са конския кестен и ориенталския глог. Билките с търговско значение са: мащерка, бял имел, червен и черен глог, червен и черен бъз, глухарче, дрян, мъждрян, сребролиста липа, леска, горицвет, живовлек. Те са разпространени в горите, без да могат да се посочат конкретни находища. В дъждовни години в горските масиви могат да се съберат до 1 т. диворастващи гъби и по-точно сърнела. Горите на

Община Вълчи дол заемат северната част на ДГС ”Суворово”. В община Вълчи дол има демографска криза и през последните години тя се задълбочава. Влияние върху демографското развитие на общината оказват световните и национални демографски процеси – намалена брачност и раждаемост, засилена урбанизация, както и специфичните - увеличена смъртност и интензивна емиграция. В резултат на тези процеси населението на общината намалява и застарява ежегодно. Структуроопределящи отрасли за местната икономика са селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост, производство на строителни материали, алтернативен туризъм като водещо значение има селското стопанство. Неговата структура на производство и специализация определят характера на цялата територия и облика на населените места. Броят на предприятията в община Вълчи дол нараства. Това е доказателство за наличие на икономическа активност и предприемачество сред местното население. Земеделието е застъпено във всички селища на община Вълчи дол и има важна роля за цялостното ѝ развитие. Земеделието е основния поминък на населението от общината, независимо от високия риск и ниската рентабилност. Община Вълчи дол има естествени ресурси за развитие на селското стопанство – наличие на плодородна земеделска земя, възможности за развитие на поливно земеделие, съхранени традиции в производството на земеделска продукция, балансирано развита пътна инфраструктура и възможности за развитие хранително-вкусовата промишленост. Естествените ресурси са предпоставка за развитие на зърнопроизводството, зеленчукопроизводството, отглеждането на трайни насаждения, етерично-маслени култури и животновъдството (свиновъдство, овцевъдство, кравевъдство). Обработваемата земя през 2012 г. се увеличава с 395 ха или 36 336, спрямо 2010 г., когато е 35 941 ха. По данни от ОДЗ – Варна в община Вълчи дол са регистрирани 365 земеделски производители и 8 земеделски кооперации.

Приоритетно направление в растениевъдството е зърнопроизводството и на първо място е производството на пшеница. Животновъдството се развива почти изцяло в частния сектор. Животните се отглеждат в личните дворове на населението. Животновъдството във Вълчи дол е доминирано от свиневъдство и овцевъдство. В община Вълчи дол съществува потенциал за развитие на културен, селски, риболовен и екотуризъм, което се обуславя от редица благоприятни предпоставки- природни ресурси и богатото културно-историческо наследство.

Климатичните фактори - температура, валежи, ветрове, влажност и др. създават подходящи условия за почивка и туризъм през всички сезони. През град Вълчи дол преминава ж.п. линия Добрич - Варна и „Албена”: Добрич – София. Близостта на общината до големи туристически центрове /Златни пясъци и Албена/ дава възможност за туристически обиколки /селски и уикенд туризъм/. Условиата на живот и селско-стопанската работата в селата от общината са обект на

интерес от доста чужденци. Автентичната среда, натуралните продукти и заниманията със земеделие или животновъдство, създават реална възможност за поминък на населението чрез развитие на селския туризъм. Общината се характеризира с богато разнообразие от растителни видове. Най- разпространени са зимен и летен дъб, бряст, габър, липа, върба, топола и акация. В горските територии се срещат много диворастващи лечебни растения и храсти, като жълт кантарион, равнец, риган, мащерка, глог, шипка, липа и др. Природата е съхранена, няма предприятия - замърсители на околната среда. На територията на общината има няколко туристически обекта – ски писта, две екопътеки в местността „Кошу баир” и екопътека в местността „Клюнка”, които се ползват от месното население и гостите на града за рекреация и спорт.

2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

Разпределение на общата горска площ по вид на земята и вид на горите

Община	Държавни гори и земи	Общински гори и земи	Частни гори и земи	Юридически гори и земи	Общо
Суворово	3409,7	71,4	30,4	8,3	3519,8
Девня	2654,5	149,3	395,1	8,3	3207,2
Вълчи дол	6114,5	62,9	35,3	47,3	6260
Общо	12178,7	283,6	460,8	63,9	

Дърводобив и дървообработка на територията на общините се извършва от редица фирми, които се разпределят в няколко категории:

- Фирми, чиято дейност включва продажба на дърва за огрев;
- Дърводелски работилници и преработване на дървесина;

- Продажба на строителни материали.

По-голямата част от фирмите продават дърва за огрев и дървен материал. Малка част от дървесината се обработва на територията на общините.

З а територията на Общините Суворово, Девня, Вълчи дол, горското стопанство не е структуроопределящ отрасъл и като цяло не попада сред приоритетите им.

2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП „ДГС Суворово“ със седалище в гр. Суворово е създадено през 1945 г. С влизането в сила на Закона за горите от 2011 г. е териториално поделение към СИДП ДП Шумен. Общата площ на горските територии, попадащи в териториалния обхват на ДГС е 12 987 ха, в т. ч. държавни горски територии 12 178,7 ха (94 %). Територията на стопанството заема най-югозападната част на Лудогорието и най-североизточната част на Шуменско–Провадийските плата. Горите на стопанството са поредица от големи и малки комплекси, разпръснати сред селско стопански територии и образуват неправилна фигура, наподобяваща формата на бъбрек, която в посока изток - запад е 11 км и север - юг – 38 км. Релефът има много важна роля за формиране на месторастенията. Той влияе главно на измененията в степента на почвеното овлажняване, от което зависи най-много разпределението и продуктивността на растителните формации. През стопанството преминават водоразделите между водосборите на реките, оттичащи се на север към Добруджа, на р. Девня вливаща се направо в Белославското езеро и на р. Провадийска. Водоразделът между водосбора на р. Суха река, оттичаща се на север, и този на р. Девня минава северно от с. Калиманци край с. Левски между гр. Суворово и с. Дръндар, между гр. Суворово и гр. Вълчи дол и югоизточно от с. Щипско. Територията на стопанството на север от гр. Суворово е разположена върху Лудогорското льосово плато, а на юг върху Шуменско-Провадийското плато, където основната скала е предимно от варовик. Северозападните части от територията лежат предимно върху льосови глини, които са с по-късен геоложки произход. Там върху този фон се срещат малки фрагменти от кредни варовици с различно съдържание на пясък. В останалите части на стопанството преобладават предимно варовиците, песъчливите варовици с различно съдържание на пясък, глина, сармантски пясък. Сред тях има малки петна, като острови от льосови образувания. Климатичните условия са решаващи за горско-растителното райониране и за формирането на отделни типове горски месторастения. Според класификационната схема на Събев и Станев (“Климатични райони на България и техния климат” – 1963 г.) по-голямата част от територията на стопанството (тази на север от гр. Девня – с. Баново – с. Калиманци) попада в

Европейско-континенталната климатична област, Умереноконтиненталната климатична подобласт – Източния климатичен район на Дунавската равнина (100 – 350 м н.в.). Останалата част от района, южно от горепосочената линия попада в Континенталната Средиземноморска климатична област, Черноморската климатична подобласт – в Климатичния район на Северното черноморие (0 – 200 м н.в.). Съгласно горскостопанското райониране на Р България площите и на двата климатични района попадат в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (М-I-2) на Мизийската горско-растителна област, подобласт на равнинно-хълмистите и хълмисто-предпланински дъбови гори.

Равнинно-хълмист подпояс на дъбовите гори от 0 до 400 (300-500 м н.в.)

Приоритетно място по разпространение заемат церовите естествени насаждения. Срещат се още естествени насаждения от габър, келяв габър, благун, космат дъб, създадени са горски култури от акация, черен бор, мъждрян, червен дъб, сребролистна липа и др. В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.) (М-I-2) преобладават чистите и смесени насаждения от цер със спътници от ясен, летен дъб, зимен дъб, сребролистна липа, бряст и габър. Среща се единично или на малки групи в пониженията на сенчести изложения източен бук. Създадените култури са предимно от черен бор, червен дъб, сребролистна липа, мъждрян, и акация. Масово като подлес се среща келяв габър и мъждрян. Приоритетно място на разпространение заемат церовите естествени насаждения. Срещат се още естествени насаждения от габър, келяв габър, благун, космат дъб. От храстите се срещат шипка, глог, дрян, смрадлика, люляк, леска, бъз, птиче грозде и др. Дървесната растителност в района е от естествен произход. Тревната покривка в горските комплекси е разнообразна: срещат се предимно житни, сред тях се намират още ягоди, жълт кантарион, червен кантарион, бял равнец, мащерка, риган и др.

Общата лесистост на територията стопанисвана от ДГС „Суворово“ е 14,4 % при средна възраст на горите от 35 г. Средният запас на хектар се оценява на 66 м³/ха, а предвиденото годишното ползване по Горскостопански план (от 2015 г.) за 10 годишен период е в размер на 261 380 м³ или по 26 138 м³ годишно.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ТП ДГС „Суворово“ са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна

стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани конзервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Варна	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските

			планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство.	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;
	Басейнова дирекция „Дунавски район“- Плевен	Управление на водите в „Дунавски район“- в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите;
	Районно управление – Девня, Участък Вълчи дол,	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива;

	Приемна Суворово	по разследване и административно-наказателна дейност	обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" – Вълчи дол, Девня	Пожарна безопасност и защита на населението	превенция и борба с горските пожари;
Местно население	Кметове на Общини Суворово, Девня, Вълчи дол, Общински администрации, кметове на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	осигуряване на местното население с дърва за огрев; паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности;

			опазване на местната инфраструктура;
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	осигуряване на дърва за огрев; паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на	осигуряване на равноправен достъп до дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция; осигуряване спазването на

		горски пътища; дървообработване	безопасността на труда; своевременно разплащане с подизпълнителите;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловно-рибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;

2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДГС „Суворово“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – Варна може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

2.5.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ

Общата площ на гори- общинска собственост на територията на общините Суворово, Девня и Вълчи дол възлиза на 283,6 ха (2,2 % от горските територии), частна собственост- 524,7 ха (4 % от горските територии), т.е. на лице силно преобладаване на Държавния горски фонд.

Подкрепата на ДГС за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. ДГС спомага и за придвижването на преписки до Лесозащитна станция – Варна в случаи на проблеми със здравословното състояние на недържавните гори.

На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДГС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;
- използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването.

2.5.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно действащият Горскостопански план общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период (2015-2025 г.) възлиза на 261 380 м³ или 26 138 м³ годишно. ДГС „Суворово“ ежегодно осигурява необходимите количества дърва за огрев на местното население. Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област. Това в голяма степен се споделя и от представителите на местната власт, макар и да са налице някои сигнали за известно забавяне на доставките (което е възможно да се дължи на междинните доставчици предвид действащата система).

Ежегодно от стопанството се добиват по около 18 735 м³ (плътни) дърва за огрев като възможност за осигуряване на такива е закупуването им от временен склад. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията). Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

2.5.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП „ДГС Суворово“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Предвидено по ГСП за периода 2015-2020г. – 47.5 ха залесяване. в т.ч. ново залесяване - 29.5 хектара голини. Предвидени са залесявания в невъзобновени сечища на площ от 16,6ха, след провеждане на санитарни сеч в повредени насаждения и култури от суховършия или пожари. Залесявания са предвидени след извеждане на гола сеч в тополово насаждение. Последващото

залесяване ще е с червен дъб на площ от 1,4ха. Предвиденото залесяване е само с широколистни дървесни видове. Стопанство разполага с горски разсадник, който към момента не функционира.

Предвид на ограничените площи за залесяване, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – погълване, отглеждане и др.

При анализа на тези сфера на дейност на ТП ДГС не се констатират негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото. При всички случаи, ТП ДГС Суворово трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

От страничните ползвания на гората най-важно място заема пашата. В таблицата по-долу е представена е информация по населени места за ползването на пасищата по плановете за паша за периода 2015г. - 2017г.

Таблица: План за паша на територията на ДГС за периода 2015-2018г.

(средногодишно по населени места)

	община	град	село	площ дка	едър добитък	дребен добитък
1	Вълчи дол	гр. Вълчи дол	831	55	332
2		Генерал Колево	355	24	142
3		Радан войвода	134	11	64
4		Стефан Караджа	860	58	345
5		Изворник	409	27	164
6		Червенци	126	84	504
7		Есеница	359	24	144
8		Калоян	275	20	112
9		Метличина	679	45	272
10		Караманите	675	45	272
11		Искър	641	43	256

12		Добротич	655	44	264
13		Михалич	891	60	356
14		Кракра	409	27	164
15		Щипско	818	55	328
16		Генерал Киселово	590	40	236
17		Звънец	253	17	100
18		Страхил	375	25	152
19		Бояна	590	59	236
20		Брестак	1110	74	444
21		Войводино	1614	107	644
22		Оборище	279	20	112
23	Суворово	гр. Суворово	2039	135	815
24		Николаевка	763	63	305
25		Изгрев	417	28	168
27		Калиманци	178	120	710
28		Левски	83	55	330
29		Чернево	2235	150	890
30		Просечен	318	22	132
31		Баново	1692	112	676
32		Дръндар	327	22	128
33	Девня	гр. Девня			
34		кв. река Девня	383	26	153
35		кв. Повеляново	3075	205	1232
36		кв. село Девня	3358	224	1340
37		Падина	1402	94	560
38		Кипра	4422	312	1870

Планът за паша е одобрен от съответните общини в т.ч. по райони и площи. Реално към края на 2017г., издадените разрешителни са за 1223 бр. дребен добитък и 86бр. едър добитък и нуждите могат да се считат за задоволени. Поради намаляващият брой на отглежданите домашни животни местното население не е силно зависимо от използването на ресурси за паша на животни.

Събиране на недървесни горски продукти

През десетилетието добив на недървесни горски продукти да се предвиди в конкретни количества, и ще се допуска за лични нужди.

Находищата на билки, горски плодове и гъби попадат в райони, където е невъзможно да се предвидят конкретни количества за нормалното провеждане на тези странични горскостопански мероприятия поради сезонния характер на суровините.

Освен това находищата попадат и в горски територии със смесена (недържавна) собственост, където контролът е силно затруднен.

За 2017г. за разполагане на временни пчелини в ГТ са постъпили 14бр. заявления.

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

2.5.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

По отношение на стопанисващите територията на дейност на ТП “ДГС Суворово” се разделя на две категории:- Държавен ловностопански район – дивечовъден участък (ДУ) “Чатал дере” и ловностопански райони предоставени за стопанисване от държавата на ловнорибарски дружини обединени в сдружения на ловците и риболовците както следва: Сдружение ”ЛРД Вълчи дол” гр.Вълчи дол, Сдружение “ЛРД Варна” гр. Варна и Сдружение „ЛРД Варна - 2012” гр. Варна.

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: благороден елен, сърна, дива свиня, див заек, чакал, лисица, белка, яребица, пъдпъдък, гривек, гургулица, горски бекас, обикновена бекасица и други.

На територията са регистрирани за 2017г. общо 1164 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на ТП ДГС Суворово и местните ловци оценяват взаимодействието си с ТП ДГС в положителна насока. При все това, следва да се посочи и наличието на случаи на извършване на дърводобивни дейности в ловища, в които се подхранва. Това маркира и един основните потенциални проблеми в бъдеще, за избягването на който ТП ДГС следва по-тясно да съгласува провеждането на горскостопанските дейности с представителите на ловните сдружения.

Основното направление за стопанисването на дивеча в границите на ТП “ДГС Суворово” ще бъде създаване на благоприятни условия за формиране, развитие и поддържане на здрави и жизнени дивечови популации от наличните ловни видове, при оптимална гъстота, полова и възрастова структура, подобряване условията за ловен туризъм, наблюдение, селекция и превръщане на подборния отстрел в основен метод за ползване на едрия дивеч, с цел достигане изискванията на ловно-стопанската наука, устойчиво управление и ползване на природните ресурси, и опазване на околната среда.

За постигане на поставените цели се предвиждат следните ловностопански мероприятия:

- организиране площта по ловностопански райони;
- оптимизиране състоянието на наличните дивечови запаси;
- формиране и поддържане на оптимални полови структури на запасите от едър дивеч, както и полово-възрастовите структури на запасите наброяващи над 50 животни в отделен ловностопански район;
- провеждане на мероприятия за подобряване на хранителните и защитни качества на местообитанията;
- подобряване на наличната фуражна база и разкриване на нови фуражни площи за нуждите на дивеча;
- създаване на условия за паша, водопой, подхранване и обезпаразитяване на дивеча;
- подобряване условията за наблюдение и отстрел;
- провеждане на организиран ловен туризъм;
- ремонт и строителство на биотехнически съоръжения и др.

2.5.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ТП ДГС Суворово е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Варна и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се

осъществява и от РДГ – Варна , чрез мобилни групи и чрез Мобилните контролни екипи към СИДП ДП Шумен.

2.5.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС. В повечето случаи горските пожари възникват поради небрежност или несъобразени действия на хората, работещи в близост до горите, а не рядко и вследствие на умишлени запалвания. Случаите на пожари в района за 2017 г. ограничени до 4бр. на площ от 58дка. Налице е годишен план за защита на горските територии от пожари при ТП ДГС Суворово. Разработен е и план за действие при гасене на горски пожари на ТП ДГС Суворово съвместно с РСПБЗН Девня и РСПБЗН Вълчи дол. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии от служителите по горите по график. Сформирани по общини и доброволни гасачески формирования за гасене на пожари в горски територии.

За своевременното реагиране и предотвратяване при възникване на горски пожари и достигане на всяка точка в държавните гори с териториален обхват на ТП ДГС Суворово. Именно превенцията на запалванията и бързата реакция при възникването им са решаващи за предотвратяването на опустошителни пожари са сформирани 2 екипа със специализиран високо проходим автомобил Тойота ХАЙЛУКС с инсталирано на оборудване за гасене на горски пожари - за денонощно разположение след обявяване на противопожарния сезон.

2.5.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

ТП „ДГС Суворово“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях, част от ДГФ са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството.

На територията на ДГС Суворово са установени горски територии, отговарящи на изискванията в определението по ВКС 6 към националното ръководство за определяне на ГВКС, а именно местността „Горски кладенец“, гр. Суворово, където се провежда ежегодно на 01 и 02 май празник на фолклорното изкуство „Като жива вода“. Празникът си превърна през годините в едно от най- големите и предпочитани места в региона за изява на таланти в областта на българския фолклор. В събора участват повече от 3000 певци, музиканти, танцьори.

Необходимо е “ДГС Суворово“ да предприеме по активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти/ територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

2.5.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Планирането на лесовъдските мероприятия е съобразено с предмета и целите на защитената зона, ограничителните режими на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, описани в Стандартния Формуляр или в Заповедта за обявяването на всяка зона и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000. Целите, които трябва да се имат предвид при стопанисването и при провеждането на лесовъдските мероприятия са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Територията на "ДГС Суворово" е богата на биологично разнообразие, доказателство за което са обявените 3 защитени зони с площ 1951,30 ха и 3 защитени местности.

Защитени зони:

1. Защитена зона “СУХА РЕКА”– Тази защитена зона е обявена по Директива 92/43/ЕЕС, съгласно чл.8, ал.1, т.2 от Закона за биологичното разнообразие с РМС№ 122 от 02.03.2007 г. бр.21/2007 г. на Държавен вестник.

Намира се в с. Изгрев, с. Калиманци, с. Николаевка.

2. Защитена зона “ПОБИТИТЕ КАМЪНИ”– Тази защитена зона е обявена по Директива 92/43/ЕЕС, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие с РМС№ 122 от 02.03.2007 г. бр.21/2007 г. на Държавен вестник.

Намира се в гр. Девня и с. Баново.

3. Защитена зона “ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО” – Тази защитена зона е обявена по Директива 92/43/ЕЕС, съгласно чл.8, ал.1, т.2от Закона за биологичното разнообразие с РМС № 611 от 16.10.2007 г. бр.85/2007 г. на Държавен вестник. Намира се в гр. Девня.

Защитени местности:

1. Защитена местност “Побити камъни”, състояща се от следните групи:

- Група “Канарата” и кариера “Белослав” (Дренака): отдели и подотдели: 158 б, г, 1 – с обща площ 60,0 ха, от която 13,0 ха залесена и 47,0 ха незалесена.

- Група “Бановска група”: отдели и подотдели: 134 5,6; 139 а,е,ж,з,1 – с обща площ 31,6 ха, от която 12,7 ха залесена и 18,9 ха незалесена.

2. Защитена местност “Цар-Борисов лопен” с обща площ 7,5 ха , от която 6,3 ха залесена и 1,2 ха незалесена.

3. Защитена местност “Наделенолистно великденче” с обща незалесена площ 2,3 ха.

Данни за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на ДГС „Суворово“.

2.5.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. Горските територии за защита на водите са обявени със Заповед №83 от 28.11.2011 г. на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район. Обособени са с цел снабдяване на населените места с вода за питейно-битови нужди. На територията на стопанството са обявени вододайни зони (ВЗ) и санитарно охранителни зони (СОЗ). По-голямата част от тях попадат сред земеделските земи. Вододайните и санитарно-охранителните зони попадащи в горските територии са с обща площ от 14,5 ха:

1. СОЗ ТК “Барите”- с. Чернево и Каптаж “Диспиза” – с. Водица – Аксаково в землището на с. Николаевка.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДГС да поддържа високо ниво на доверие. Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона. При все изтъкнатите притеснения, на този етап

не могат да бъдат идентифицирани негативни социални въздействия от дейността на ДГС в тази насока.

2.5.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за общините Суворово, Девня и Вълчи дол, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите изпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано.

“ДГС Суворово” като работодател

Към м. 06.2018 г., ДГС “Суворово” осигурява директна заетост на близо 34 човека в т.ч. на ръководни длъжности – 7, специалисти – 2, технически персонал – 2, помощен административен персонал – 6, горски стражари – 13, маркировач, (сезонни) – 4. Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене и др. Служителите на стопанството до голяма степен се чувстват “защитени от държавата”, за което способства и подписаният Колективен трудов договор. Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда. Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДГС “Суворово” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции. При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Липсата на работна ръка създава и особени конкурентни

взаимоотношения между самите фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга “изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или по-лесни обекти, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма.

2.5.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните. Дърводобивните фирми, работещи в района на ДГС „Суворово“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки, с по около 20 работника и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горскопътна мрежа. Така на практика често се случва изпълнителите по дърводобива сами да ремонтират даден път с оглед осигуряване на достъп до обектите за дърводобив без това да е включено в договорите им. Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60 %) на дървата в 1 м³, а реално тя според фирмите е значително по-малка във фигурите обявявани на търг. По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите по системата на FSC. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение. В този смисъл, ДГС следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.6 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието е местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. В миналото като част от корпоративната социална отговорност на стопанството са предоставяни дърва за огрев, коледни елхи, фиданки за залесяване, спонсорирани са различни събития. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана. Все пак, в изключително позитивна светлина могат да бъдат изтъкнати най-скорошните действия на ДГС в тази насока в т.ч.: участие в инициативите „Да изчистим България за един ден“, „Седмицата на гората“ - различни инициативи, включително залесяване с фиданки в Общините Девня и Вълчи дол.

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

Комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

„ДГС Суворово“, е активно и търси взаимодействие и комуникация със заинтересованите страни. Например важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и др. са добре застъпени в стратегията на ДГС. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора, сътрудничеството с който може да повиши имиджа на стопанството, а да доведе и до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДГС по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация. В своите отговори, служителите се стремят чисто научната информация да се представя в по-достъпен език.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Суворово“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител

			<p>Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца</p> <p>Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности</p>
		<p>Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им</p>	<p>Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник</p> <p>Ежедневен контрол за използване</p>
		<p>Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции</p>	<p>Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)</p>
<p>Кметове на общините/ населените места местно население</p>	<p>Предоставяни услуги</p>	<p>Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за</p>	<p>Ежегодно</p>

		сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	<p>Комуникация с местните кметове за необходимите количества</p> <p>Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места</p> <p>Разясняване на правилата за ползване</p>	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно

	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от изпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация	1 месец преди наемане на нужния персонал

		Уведомяване на местните кметове	
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на СИДП)	Ежегодно
Изпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тържна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – преди началото на

		Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно

		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво СИДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на Сертификата, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злоупотреки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на Сертификата и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;

- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за бесплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Има потребност от стартиране на информационна кампания в региона, чиято основна цел да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на Сертификата имащи отношение към съответната заинтересована страна.

3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.

ДИРЕКТОР:

подписано и заличено по чл.2 от ЗЗЛД